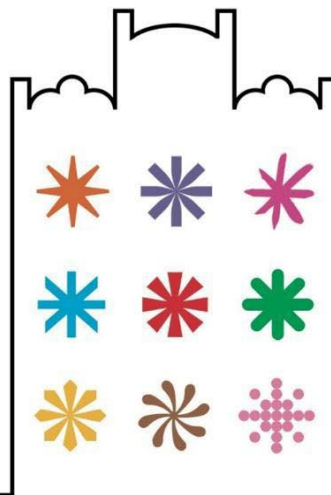

MUD*

Tisková zpráva, 13.01.2025

ZAHRADA: MÍSTO SE(T)KÁNÍ Tereza Tomanová experimentuje s přírodními barvivy v nové výstavě

17.01.2025–02.03.2025 / Muzeum umění a designu Benešov, Malé náměstí 74, Benešov

Prochází zahradou a slyší praskat zmrzlou trávou. Na kompostu se červená pár ohryzků. Kupa sena mu připomíná ledovou chýši. Klepe kosu. Zahradník posmrkne a dál tiše pozoruje. Je čas, kdy kvetou vilíny. Je zima a zahrada spí.

Diplomová práce loňské absolventky AVU Terezy Tomanové vypadala na začátku léta jinak. Co se v červnu podobalo zahradě v květu, nyní připomíná zasněžený záhon. Malby se po létě uchylují k zimnímu spánku a vybízejí k introspekci. Série velkoformátových obrazů ještě před pár měsíci hýřila sytými odstíny. Od té doby jako by opisovala roční období.

Tvorba Terezy Tomanové je poháněna časem. Důraz klade na transformaci obrazu, která pokračuje i poté, co jej domaluje. Vlastní tvorba barviv z organických materiálů a barevnost antokyanů, oxidů kovů a anorganických sloučenin dopřává autorce jistou nevyzpytatelnost, jež je zde vítaným hostem. Při malbě počítá s tím, že barvy na plátně podléhají dalším chemickým reakcím a vnějším činitelům – světlu, vlhkosti vzduchu, absorpčním vlastnostem plátna – a časem tak mění svou sytost, odstín a teplotu. Z umělkyně se tak trochu stává alchymistka. Definuje podmínky pro život a trpělivě pozoruje další vývoj. „Jsem spíše přihlížejícím s drobnými zásahy, stejně jako člověk v zahradě.“ Někde se roztancuje kaleidoskop podobný jinovatce, jinde rostou krystaly. Z obrazu se stává živý organismus – kultivované prostředí — zahrada. Vlastnosti kultivovaného prostředí podléhají jisté míře kontroly: jsou potlačovány (plení záhonů, zastřihávání keřů) nebo naopak pobízeny (hnojením trávníku, pěstováním polykultur). A právě skrze koncept zahrady autorka dlouhodobě zkoumá vztah člověka k okolnímu prostředí: co dává zahradník zahradě a co zahrada zahradníkovi? Do jaké míry je tvořitelem? Kam až sahá jejich vzájemné působení?

Tomanová důmyslně dotváří také prostředí, v němž vystavuje, s cílem zapojit tělo a vnímat skrze pohyb. Na diplomantské výstavě *Plané plody* musel návštěvník projít pískem, aby se dostal k obrazům blíž. Mohl také použít zahradní hrábě, které byly doplněny o jejich autorské sochařské repliky. „Akt hrabání se mi stal spojnicí mezi člověkem a půdou, nástrojem narušení hranic vnitřního a vnějšího

prostoru charakteristického pro zahradu", vysvětluje autorka. Tento aspekt prezentace je v Šimově síni umírněný, ale neméně podstatný. Pohyb je přizpůsoben ročnímu období: zimě. Návštěvník je vybídnut k odpočinku a introspekci, protože nejen zahrada, ale také zahradník sbírá síly na jaro.

Tereza Tomanová obhájila svou diplomovou práci na AVU v roce 2024 v ateliéru Malby Roberta Šalandy a Lukáše Machalického. V průběhu studia absolvovala stáže v ateliérech Intermedia II a Malba II na AVU a v Ateliéru skla na UMPRUM. Zahraniční pobyty strávila v Bulharsku a v Nizozemí. Na konci minulého roku se přestěhovala z bytu na rušné ulici do zahradního domku a její umělecké bádání o konceptu zahrady tak objevuje nové horizonty. „V noci jsem slyšela kapání a říkám si: prší. Vyjdu ven a zjistím, že slyším padat rosu.“

Kurátorka: Karolína Varvařovská

Muzeum umění a designu Benešov, příspěvková organizace

Malé náměstí 74, 256 01 Benešov
út–pá 13.00–18.00 / so–ne 10.00–18.00
mudbenesov.cz
facebook.com/mudbenesov
instagram.com/mudbenesov

Tereza Drexlerová, PR
606 694 019
drexlerova@mudbenesov.cz

* MUZEUM
UMĚNÍ
A DESIGNU
BENEŠOV